

Verkiezing Café Drechtsteden & Theater Sita en de Hamburgeroorlog, sprookje voor jong en oud

Dordrecht 27 januari

Via Cultura en Drechtstadsboer organiseren samen het Verkiezing Café Drechtsteden. Een 'booster' voor duurzame landbouw en lokaal voedsel.

“De transitie naar een gezond en duurzaam voedselsysteem vraagt om lef, om gemeentes die hun verantwoordelijk nemen door voedsel te agenderen en stevig beleid uit te gaan voeren. De gemeenteraadsverkiezingen in 2022 zijn daar het uitgelezen moment voor. Raadsleden, wethouders en burgemeesters: grijp die kans.”

Uitzicht op inzicht. U verbreedt uw kennis over boeren en de voedseltransitie. Daantje Food & Drinks voorziet in een lekker vegan buffet. Op het afwisselende programma staan inspirerende bijdragen van 'Groene Helden'. Presentaties van jonge professionals werpen licht op agro- en foodtrends. Jan Willem van der Schans, Arike Mijnlief en Jan Willemsens bieden boer en burger handelingsperspectief. Tot slot speelt Lara Sibbing het eigentijds sprookje Sita en de Hamburgeroorlog over ambtenaren, politici en koplopers. Aan het eind van de avond weet u, wat te doen.

Programma

Inloop 17.45 uur Diner

Vegan buffet 18.00 uur.

Groene Helden 19.00 uur.

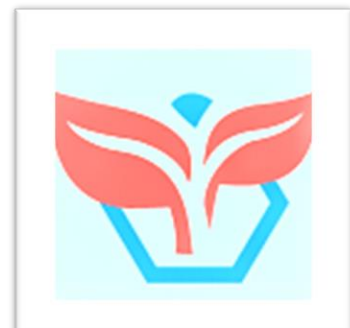
Inloop 19.45 uur Café

Via Cultura Live 20.00 uur.

Sita en de Hamburgeroorlog 21.00 uur.

Netwerkborrel 21.45 uur

Einde 22.00 uur.

Livestream: <https://youtu.be/FISA5TA5gYs> Kaarten zolang de voorraad strekt. Conform RIVM voorschrift. Locatie Biesboschhal. Informatie: www.drechtstadsboer.nl.

Aanmelden: [Googleform](#) Verkiezing Café Drechtsteden 27/01

“Brengt 2022 de doorbraak van lokaal voedselbeleid?” Courtesy Foodlog 2021 12 27 Dick Veerman

“Als het afgelopen jaar ons één ding heeft laten zien is het dat een stevig voedselbeleid harder nodig is dan ooit. De negatieve bijeffecten van ons huidige voedselsysteem, zoals voedselverspilling, overgewicht en klimaatverandering waren er natuurlijk al, maar de coronapandemie heeft deze problemen geen goed gedaan. Gemeentes kunnen het komende jaar veel doen.

Uit onderzoek blijkt dat Nederlanders door de coronamaatregelen ongezonder zijn gaan leven. Gelukkig lijkt het nieuwe kabinet eindelijk in te zetten op gezond en duurzaam voedsel. In het regeerakkoord staan hoopgevende plannen, zoals het invoeren van de suikertaks, het inperken van kindermarketing en het verlagen van de belasting op groente en fruit naar 0%.

Lara Sibbing PhD Zelfstandig adviseur voedselbeleid en duurzame voedselsystemen.
Foto Gaston Aarts. Foodlog 27 12 2021

Sita en de Hamburgeroorlog

Gemeenteraadsverkiezingen mooie kans

Maar met alleen beleid uit Den Haag zal de transitie naar een gezond en duurzaam voedselsysteem niet lukken. Ook op lokaal niveau is er voedselbeleid nodig. Gemeentes staan het dichtst bij hun inwoners en kunnen beleid op maat maken voor de lokale context. Gelukkig biedt 2022 een mooie kans: de gemeenteraad verkiezingen. Die verkiezingen zouden weleens het moment kunnen zijn om lokaal voedselbeleid in Nederland van de grond te krijgen. Gemeentes moeten daarvoor

twee dingen doen: gezond en duurzaam voedsel agenderen als gemeentelijke beleidsopgave en beleid maken dat daadwerkelijk effectief is, met concrete doelen. Omdat Nederland het zogeheten open huishoudingsprincipe kent is een gemeente vrij om zich in te zetten voor doelen die zij belangrijk vindt. Voedsel is zo'n doel en een gemeente kan dit dus agenderen. Een gemeente kan bijvoorbeeld beginnen met een voedselagenda gericht op het hele voedselsysteem - van boer tot bord.

Klein beginnen

Zulke agenda's zijn inmiddels gewoon online te vinden, zoals die van Amsterdam, Wageningen of Groningen. Maar zo'n agenda uitvoeren en een heel voedselsysteem gezond en duurzaam maken kan een beangstigend grote kluit lijken. Want: waar te beginnen? Het antwoord is: begin klein.

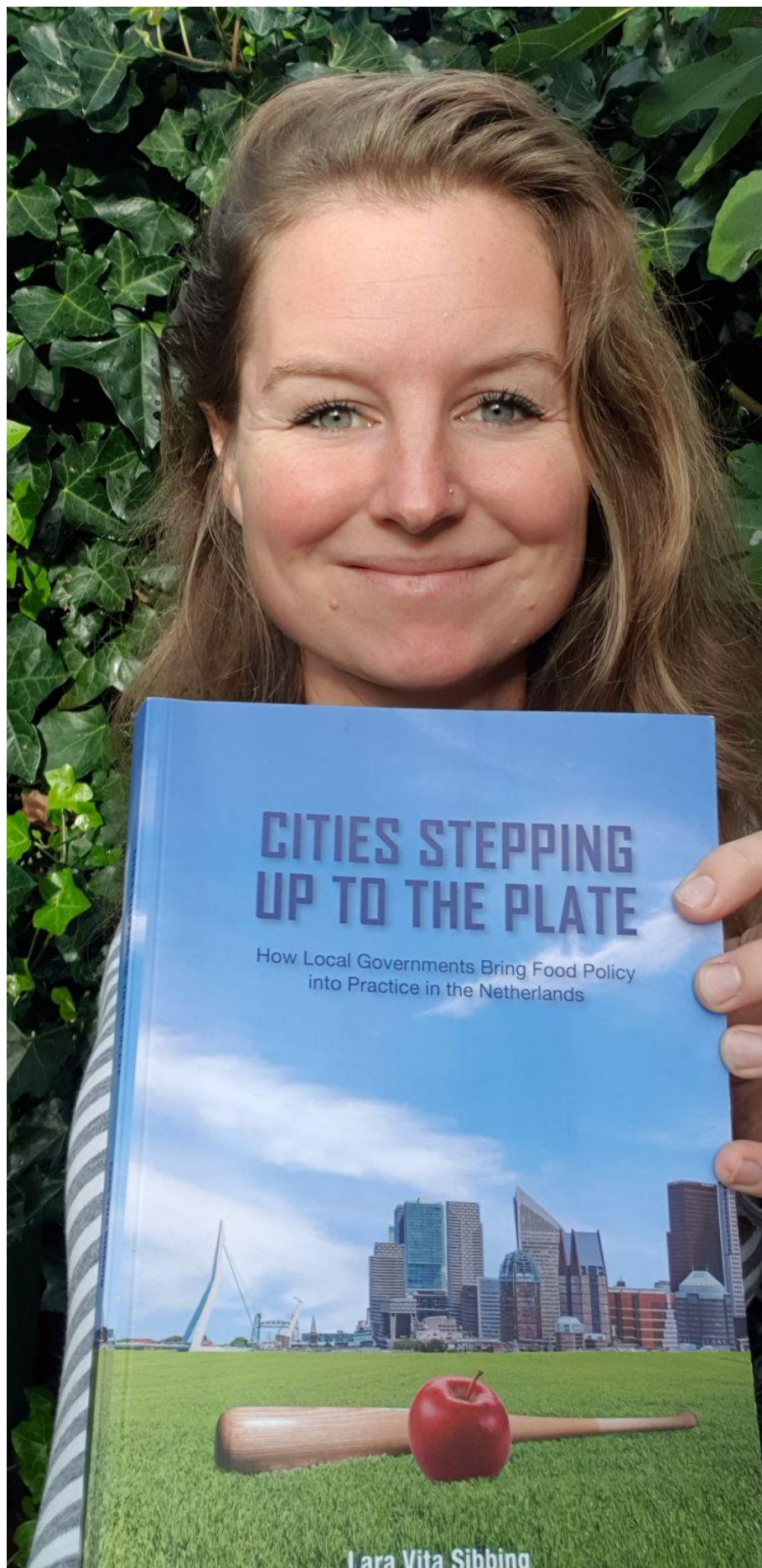
Een systeemaanpak is namelijk niet hetzelfde als alles doen en alles tegelijkertijd doen.

Het kan succesvoller zijn om te beginnen met een onderdeel hiervan, zoals kinderen voedselonderwijs geven, voedselverspilling verminderen of de voedselomgeving gezonder maken met minder aanbieders van ongezond voedsel. Een systeemaanpak is niet hetzelfde als alles doen en alles tegelijkertijd doen. Het kan succesvoller zijn om te beginnen met een onderdeel hiervan

In de praktijk kunnen gemeentes veel doen voor een gezonder en duurzamer voedselsysteem en veel activiteiten worden al uitgevoerd door een kleine groep koplopers. Zo is het mogelijk het standplaatsenbeleid aan te passen, zodat snackbars geweerd kunnen worden bij scholen. Of het assortiment in het gemeentelijke bedrijfsrestaurant aan te passen en de standaardoptie voor maaltijden te veranderen naar vegetarisch. Of de jeugdsport subsidieregeling aan te passen zodat deze ook een gezonde eetomgeving op de sportclub stimuleert. Het faciliteren van gemeentelijke compostfaciliteiten voor inwoners is ook een optie, net als het aanbieden van een masterclass over duurzaam bodembeheer voor boeren. Ook kan de gemeente duurzaamheids- en gezondheidscriteria voor voedsel opnemen in aanbesteding- of evenementenbeleid en bijvoorbeeld reclame voor ongezond voedsel gericht op kinderen in het openbaar vervoer beperken.

Systeemdenken weinig concreet

Zodra voedsel op de agenda staat, is beleid met concrete doelstellingen nodig. Het gemeentelijk voedselbeleid dát er is, blijft nu namelijk nog te vaak hangen in abstracte termen en grote ambities, waardoor het in de praktijk weinig verandering teweegbrengt. Eén van de oorzaken hiervan is de populaire voedselsysteemaanpak. Dat is een heel mooi concept, omdat het alle elementen voor een duurzaam voedselbeleid benoemt. Het gevaar van dit systeemdenken is echter dat gemeentes te veel de nadruk leggen op de aanpak en te weinig op de inhoud. Ze benoemen een hele lijst aan abstracte doelen die inderdaad het hele voedselsysteem beslaan, maar ze maken die doelen niet concreet en benoemen geen concrete problemen of oplossingen.

Zo wordt voedselbeleid apolitek en worden er geen moeilijke beleidskeuzes gemaakt. Gemeentes zetten bijvoorbeeld in op 'voedselverspilling tegengaan' of op het 'verminderen van het gebruik van bestrijdingsmiddelen' en leggen daarbij verbindingen tussen kwesties als voedselverspilling, dierenwelzijn en milieu. Maar welke voedselverspilling gaan ze tegen? Die van consumenten? De horeca? Het bedrijfsleven? En hoe gaan ze de verspilling tegen? Via communicatiecampagnes? Nieuwe wetgeving? Boetes? En wanneer zijn ze tevreden? Als de voedselverspilling niet meer stijgt? Of afneemt? Met de helft? Of slechts een beetje? En wanneer?

Beleidsinstrumenten mixen

Om effectief te zijn moet voedselbeleid een stuk concreter. Naast grote ambities moeten gemeentes concrete doelen opnemen én de beleidsinstrumenten om deze doelen te bereiken benoemen, zoals communicatiecampagnes, subsidiëring of nieuwe wetgeving. Hoewel afzonderlijke beleidsinstrumenten een goed begin zijn voor de uitvoering van beleid, is het waarschijnlijk effectiever om verschillende instrumenten samen te gebruiken. Momenteel lijken veel gemeentes de voorkeur te geven aan zachte, niet juridisch bindende instrumenten, zoals communicatiecampagnes. Harde, juridisch bindende, zoals boetes, zijn minder populair. Gemeentes moeten goed na denken over de beste instrumentenmix om hun doelen te bereiken en niet automatisch naar de zachte instrumenten grijpen. Een combinatie van zowel zachte als harde instrumenten is vermoedelijk effectiever.

Verschillende gemeentes in Nederland brengen inmiddels voedselbeleid in de praktijk en laten zien dat de gemeente een belangrijke speler is in de voedseltransitie. Zo stelde Ede als eerste gemeente van Nederland een voedselwethouder aan, maakte Amsterdam van vegetarisch de standaardoptie voor haar bedrijfsmaaltijden en zetten de steden van de City Deal Gezonde en duurzame voedselomgeving (Almere, Amsterdam, Ede, Haarlem, Rotterdam, Utrecht, Den Haag, Wageningen) zich in voor een voedselomgeving waar gezond en duurzaam eten de makkelijke keuze is.

Lara Sibbing - promoveerde in 2021 op [lokaal voedselbeleid](#), ze is beleidsadviseur, onderzoeker, storyteller voor gezonde en duurzame voedselsystemen. Ze vertaalde haar onderzoek in een toneelvoorstelling: [Sita en de hamburgeroorlog](#).

Sita en de Hamburgeroorlog is het resultaat van de wens van Lara Sibbing, onderzoeker en beleidsmaker, om haar promotieonderzoek naar voedselbeleid toegankelijk te maken voor iedereen. Het zat Lara namelijk niet lekker dat haar onderzoek bij de Wageningen University & Research en de Gemeente Ede alleen zou eindigen in een dik proefschrift voor wetenschappers, vol vakjargon. Lara besloot haar onderzoek te vertalen. Van proefschrift naar sprookje.

Initiatief Stichting Steunpunt Drechtstadsboer. Het programma is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van de gemeente Dordrecht. Talkshow Via Cultura regie en productie, Ilse Schrier en John Peters. Bureau DoorEEF Eveline van de Lagemaat, freelance journalist. Website Flamboyant Media. Vormgeving Rocketboys. Programma Robert Klaassen www.drechtstadsboer.nl.

Theater Sita en de Hamburgeroorlog. Foto Guy Ackermans Spel Lara Sibbing. Muziek Bas van Splunter Regie Daan Overeem

Bronnen Publicaties Lara Sibbing PhD

Phd Thesis november 2021 WUR [Cities stepping up to the plate: how local governments bring food policy into practice in the Netherlands](#)

[The potential of trans-local policy networks for contributing to sustainable food systems—The Dutch City Deal: Food on the Urban Agenda](#)

[Realizing urban food policy: a discursive institutionalist analysis of Ede municipality](#)

[A comparative assessment of local municipal food policy integration in the Netherlands](#)

Foodlog online food magazine 27 dec 2021 <https://www.foodlog.nl/artikel/brengt-2022-de-doorbraak-van-lokaal-voedselbeleid/>

Universiteit van Utrecht storytelling
<https://www.uu.nl/sites/default/files/Lara%20Sibbing%20-%20Sita%20en%20de%20Hamburgeroorlog.pdf>

WUR artikel <https://www.resource-online.nl/index.php/2021/11/08/voedseltransitie-in-uitvoering/>

Arike Mijlieff Kwartiermaker van de Voedsel familie Krimpenerwaard

“In deze tijd is meer dan ooit het belang van gezond voedsel aangetoond evenals de rol van de lokale voedsel makers. Maar ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid en samenwerking naar een gezondere bodem, gezondere voeding en een gezonde lokale economie. Als kwartiermaker begeleid ik de VFKW. Ik enthousiasmeer producenten, consumenten en andere stakeholders waar mogelijk. Zodat we samen toegroeien naar één familie waar het samenbelang, duurzaamheid en lokaal geproduceerd bovenaan staat.”

<https://voedselFamilieKrimpenerwaard.nl/2021/11/09/manifest-gemeenteraadsverkiezingen-2022/>

<https://www.indekrimpenerwaard.nl/kom-proeven/streekproducten>

Voedsel verbindt

Een integraal voedselbeleid raakt alle beleidsvlakken van gezondheid, duurzaamheid tot lokale economie en van landbouwbeleid tot educatie en zou daarom verankerd moeten zijn in de aanpak voor de gebiedsregio. Juist om cohesie in genoemde beleidsvlakken te bevorderen. Zowel lokaal, regionaal als interregionaal is dit van groot belang.

Duurzaamheid, energie en de verbinding tussen consument en producent komt in voedsel samen. De Voedsel familie Krimpenerwaard vormt hierin de verbindende factor en brengt producenten, consumenten en maatschappelijke dwarsverbanden samen aan de keukentafel.

Jan Willem van der Schans **Bedrijfskundige en Onderzoeker**

Boerenzoon Van der Schans (59) is bedrijfskundige. Hij werkte 24 jaar bij het Landbouw Economisch Instituut (LEI) en later Wageningen University & Research (WUR). Van der Schans is wetenschappelijk onderzoeker. De korte keten in de agrarische sector is al jaren het hoofdthema in zijn werk. Hij is mede-oprichter van de Task Force Korte Keten. Sinds afgelopen zomer werkt hij als zelfstandig onderzoeker en adviseur en geeft hij onder meer cursussen aan boeren die actief zijn of willen worden in de korte keten. Zoals bij Rotterdam De Boer Op.

Door dit innovatieve project komt er samen met (online) supermarkten en lokale initiatieven meer aanbod van regionale en duurzame producten in Rotterdam. Ook gaan we met het Rotterdams Transitiefonds boeren ondersteunen die willen overstappen naar natuur inclusieve landbouw en we zorgen voor meer verbinding tussen stad en platteland door bijvoorbeeld het aanleggen van voedselbossen, en de komst van coöperatieve boerderijen en educatieve boerderijen. Consument en keten: boodschappen doen met hart voor de natuur om de stad

- Een sterkere verbinding tussen stad en platteland
- Faciliteren van innovatieve boeren
- Voortdurend monitoren en evalueren

Rotterdam de boer op! <https://www.youtube.com/watch?v=4s00SgdkhwM>

Onze droom in het kort: de stad en het open, weidse platteland zijn onlosmakelijk verbonden. Lokale, natuur inclusieve producten liggen in de winkelschappen. Het landschap rondom de stad bulkt van de bloemen, wilde bijen, vlinders en vogels.

De boer krijgt een eerlijke prijs. Handen uit de mouwen en de schouders eronder. Eén ding is zeker: we doen het samen. Lokale boeren, grote ketenpartijen, retailers en innovatieve ondernemers. En samen met jou, de consument!

Spectaculair meer biodiversiteit op het platteland, eerlijk geproduceerd regionaal eten en een gezonde bedrijfsvoering voor boeren. In Rotterdam komt deze droom tot leven dankzij een speciale gift van 5 miljoen euro van de Nationale Postcode Loterij. Natuurmonumenten heeft samen met boeren, ketenpartijen, (online) supermarkten en ondernemers een unieke coalitie gesmeed. Negentien partijen werken hier samen om deze ambitieuze droom waar te maken. Hoe dit eruit gaat zien? Dat zie je in deze animatie!

Het Droomfondsproject 'Rotterdam de boer op!' bestaat uit een unieke en veelzijdige coalitie van in totaal 19 Droompartners, bestaande uit Natuurmonumenten, Aardpeer, DRIFT, FrieslandCampina, Gemeente Midden-Delfland, Gemeente Rotterdam, Greenchoice, Herenboeren Nederland, LTO Noord, Naturalis Biodiversity Center, Picnic, Rabobank, Rechtstreef, Rotterdam Make it Happen, Rotterdamse Oogst, SMK (Stichting Milieukeur), Staatsbosbeheer, Stichting DOEN en het Zuid-Hollands Landschap.

Artist Impressies [R'dam-Noord](#) & [R'dam Zuid](#). [Animatie](#) door Michiel Moormann.

Publicaties over/van Jan Willem van der Schans

['Korte keten bron van innovatie'](#) Interview Food & Agri Business

[Korte Ketens in Gelderland](#) pdf Gelders Kennisnetwerk Voedsel

[Nieuwe verdienmodellen op het platteland](#) Pdf Netwerk Platteland

[Developing the Rotterdam Region Food System](#) WUR. Pdf 2015 RUAF

[Stadslandbouw moet mainstream zijn!](#) Interview Pdf Rooilijn 2011

Jan Willemsens Akkerbouwer en Bestuurder

Boeren van Dordt

<https://boerenvandordt.nl/>
[Boer en Groen](#)
[LTO Eiland van Dordrecht](#)

De Boeren van Dordt is het initiatief van boeren van het Eiland van Dordrecht die de landbouw willen verbinden met de stad Dordrecht. Het Eiland van Dordrecht is een eeuwenoud landbouwgebied dat altijd sterk verbonden is geweest met de stad. Tegenwoordig is het gebied geliefd bij wandelaars, fietsers, sporters, recreanten en Dordtenaren die een ommetje maken.

WIJ GAAN GRAAG IN GESPREK OVER ONDERSTAANDE ONDERWERPEN:

- Welke beleidsthema's raken aan voedsel die we samen integraler op kunnen pakken?
- Lokale producenten veel meer zien als ambassadeurs, dragers van de gemeenschap en zo de gemeenschap te versterken.
- Stimuleren van lokale detailhandel om lokale producten te verkopen.
- Lokale afzet voor een betere prijs leidt tot meer inkomen voor de boer die dat kan besteden aan natuurinclusief boeren en verduurzaming.
- Wat zou dit kunnen betekenen voor de landbouw in dit gebied; wat is hierbij een kans voor een landbouw-ondernemer?
- Geldt gezond ook voor landbouwsysteem, landbouwbedrijf; met kortere en gesloten kringlopen?
- Zorgt het samengaan van natuur en landschap producenten ook voor gezondere productie?
- Waar zou een Wethouder Voedsel aan moeten voldoen?

Samen op weg naar een gezonde en duurzame samenleving

VOEDSELFAMILIE KRIMPENERWAARD

Manifest Voedsel Familie Krimpenerwaard 2022 - Inlichtingen Arike Mijnlief, kwartiermaker
arika@voedselFamilieKrimpenerwaard.nl